

Jaarplan 2026: Samen verder!

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Inhoud

Voorwoord Jaarplan 2026: Samen verder!	4
I. Strategische thema's	6
Publieke verantwoordelijkheid kern voor het vertrouwen in het maatschappelijk verkeer	6
Aantrekkelijk en toekomstbestendig beroep	6
De rol en governance van de NBA	8
II. Programma's en projecten	9
Cultuur, ethiek en gedrag	9
Inbedden in reguliere activiteiten	9
Duurzaamheid	10
Effect Omnibusvoorstellen en assurance	11
VSME: vrijwillige duurzaamheidsrapportage in het mkb	12
Contact met nieuwe stakeholders	12
Fraude	12
Aanpassing Controlestandaard 240	12
AMLR uitwerking en implementatie in Nederland	12
Bewustwording frauderisico's	13
Mkb-accountant als betrouwbaar samensteller en adviseur	13
Meerwaarde NBA-lidmaatschap	14
Overzicht accountantsproducten	14
Ondersteuning bij implementatie NVKM, SKM	14
Aanjagen wijziging definitie van 'accountant' zoals opgenomen in de Algemene wet bestuursrecht	14
Toepassing AI	14
Nieuwe rollen	15
Verkenning en normering	15
Staat van de sector	15
Stap voor stap naar een compleet beeld	16
Regelverbetering	16
Proportionaliteit	17
Herijking beroepsprofiel	17
Geïntegreerde accountantsopleiding	18
PE-ondersteuning	18
Stimuleren, steunen en sturen	19
PE-verplichting niet vrijblijvend	20

III. Kernactiviteiten NBA	21
Afdeling Beroep en maatschappij	21
Ledengroepen	21
NBA helpt	21
Actualiseren COMPact tool	22
Diversiteit en inclusie	22
Nieuwe pensioenregeling	22
Afdeling Kwaliteit	22
Regelgeving 2026	23
Mkb-toets en hulp	23
Belanghebbendenorgaan beroepsreglementering	24
Toezicht	24
Afdeling Educatie en ontwikkeling	24
Toezicht op de praktijkopleiding	24
Permanente educatie	24
Faculties	25
Afdeling Communicatie	25
Blijven verbinden	25
Toegankelijke informatie	25
Arbeidsmarktcampagne	26
In- en uitstroom beter in beeld	26
Directie- en bestuurssecretariaat	27
Nieuwe voorzitter en voorbereiding beleidsagenda	27
Bedrijfsvoering	27
Verdere professionalisering	27

Voorwoord Jaarplan 2026: Samen verder!

In Nederland staan we voor belangrijke keuzes. Elkaar, in kort tijdsbestek, opvolgende kabinetten worstelden hiermee en de verkiezingen legden wederom onze verschillen bloot. Maar het biedt ook de kans om opnieuw het gesprek met elkaar aan te gaan. In een tijd van toenemende polarisatie is het des te belangrijker om te luisteren, te verbinden en begrip te tonen. Niet wij tegen zij, maar samen – vanuit respect voor elkaars overtuigingen en met oog voor wat ons bindt.

De oproep tot verbinding geldt evenzeer voor ons eigen beroep. De recente discussie over het beroepsprofiel laat zien dat ook binnen onze beroepsgroep spanningen kunnen ontstaan. Verschillen in opvatting mogen echter niet de indruk wekken dat de ene beroepsbeoefenaar meer waarde heeft dan de andere. Iedere accountant vervult een eigen, wezenlijke rol binnen het financiële stelsel. Wat ons bindt, is een gezamenlijk fundament van deskundigheid, objectiviteit en integriteit – waarden die het accountantsberoep al decennia lang kenmerken.

De dynamiek van deze tijd vraagt bovendien meer dan ooit om een gezamenlijke benadering. Technologische ontwikkelingen, zoals kunstmatige intelligentie, dienen zich in hoog tempo aan. In dit krachtenveld is samenwerking binnen het beroep geen optie, maar pure noodzaak. Alleen door de krachten te bundelen, kunnen wij innoveren en de maatschappelijke relevantie en de toekomstbestendigheid van ons beroep blijvend waarborgen.

Drie strategische thema's

De strategische koers die het NBA-bestuur vanaf 2022 heeft ingezet en die we in 2026 herijken, richt zich op drie thema's: onze publieke verantwoordelijkheid versterken, het beroep aantrekkelijk en toekomstbestendig houden en de governance van de NBA verder ontwikkelen.

In 2026 zet de NBA diverse programma's voort die gericht zijn op versterking van kwaliteit, vertrouwen en maatschappelijke relevantie, zoals: *ethiek, cultuur en gedrag (ECG), duurzaamheid, fraude, mkb-accountant als betrouwbaar samensteller en adviseur en regelverbetering*.

Met het nieuwe programma *AI* verkent de NBA de betekenis van kunstmatige intelligentie voor het beroep en ontwikkelt ethische en vaktechnische kaders voor een verantwoord gebruik. Het nieuwe project *Staat van de sector* brengt de maatschappelijke bijdrage van het accountantsberoep in beeld op basis van actuele cijfers en feiten.

Met de voortzetting van het programma *Herijking beroepsprofiel* en het nieuwe programma *Geïntegreerde accountantsopleiding* wil de NBA een belangrijk impuls geven aan het nieuwe onderwijsmodel. Noodzakelijk om de studeerbaarheid van de opleiding en de instroom in het beroep op peil te houden. Aanpassingen die ook invloed hebben op de praktijkopleiding en de permanente educatie.

Samen verder

Door samen te werken binnen de beroepsgroep, en onze koers voortdurend af te stemmen op onze stakeholders en ontwikkelingen in de economie en maatschappij op nationaal en internationaal niveau, kunnen we het vertrouwen behouden én versterken. Samen bouwen aan een beroep dat de uitdagingen van vandaag aankan en dat aantrekkelijk blijft voor toekomstige generaties accountants, in welke rol dan ook. Samen verder!

NBA-bestuur

Strategische thema's

De strategische koers van de NBA voor 2022–2026 rust op drie centrale thema's die richting geven aan de ontwikkeling van het beroep en de organisatie: publieke verantwoordelijkheid, aantrekkelijk en toekomstbestendig beroep en de rol en governance van de NBA. Deze thema's vormen het kader voor de activiteiten die de NBA uitvoert om kwaliteit, vertrouwen en maatschappelijke waarde te versterken.

Publieke verantwoordelijkheid kern voor het vertrouwen in het maatschappelijk verkeer

De accountant speelt een cruciale rol in het versterken van het vertrouwen in financiële en niet-financiële informatie van bedrijven en organisaties. Dat vertrouwen is de kern van het accountantsberoep, een principe dat al gold in de tijd van Limperg en nog altijd richtinggevend is. Het vormt de basis van de fundamentele beginselen van het beroep die elke accountant in acht moet nemen: professionaliteit, integriteit, objectiviteit, vakbekwaamheid, zorgvuldigheid en betrouwbaarheid. Dit brengt verplichtingen met zich mee en stelt accountants voor verschillende uitdagingen.

Een van de nieuwe uitdagingen betreft de snelle technologische ontwikkelingen, waaronder kunstmatige intelligentie (AI). AI verandert de omgeving waarin accountants werken significant. Een nieuw programma over de toepassing van AI en wat dit betekent voor het accountantsberoep moet daarop een antwoord geven. Daarnaast zet de NBA een aantal programma's voort uit eerdere jaren: ethiek, cultuur en gedrag (ECG), duurzaamheid, fraude, mkb-accountant en regelverbetering. Met het nieuwe project *Staat van de sector* wil de NBA de bijdrage van het beroep aan de samenleving staven met feiten en cijfers.

Al deze programma's dragen gezamenlijk bij aan het versterken van vertrouwen in het maatschappelijk verkeer. De NBA doet dit niet alleen, maar in nauwe samenwerking met leden, kantoren en organisaties waarvan leden onderdeel uitmaken en maatschappelijke partners.

Aantrekkelijk en toekomstbestendig beroep

De ontwikkelingen in de beroepspraktijk, de aantrekkelijkheid van het beroep voor jonge mensen en de krapte op de arbeidsmarkt vragen om een heroriëntatie van het accountancyonderwijs. Deze heroriëntatie, waarin ook de praktijkopleiding wordt meegenomen, moet binnen enkele jaren leiden tot een toekomstbestendig onderwijsmodel dat aansluit bij de nieuwe beroepsprofielen die in 2025 zijn vastgesteld.

Terwijl de wereld voortdurend verandert, blijft een ding hetzelfde: de opdracht voor accountants was, is en blijft te zorgen voor ‘vertrouwen in het maatschappelijk verkeer’. Om die rol te vervullen moet de samenleving ook vertrouwen dat de accountant mee gaat in al die veranderingen in de wereld. De toekomst van ons beroep ligt niet in het vasthouden aan wat was, maar in het durven vernieuwen met behoud van waarden. Technologie verandert het speelveld bijvoorbeeld sneller dan ooit. Juist nu moeten we als beroep laten zien dat integriteit, deskundigheid, professionaliteit en innovatie hand in hand kunnen gaan. Als we die balans weten te vinden, tussen wat behouden moet blijven en wat om vernieuwing vraagt, blijft het beroep relevant en dragen we bij aan een betrouwbare en duurzame economische ontwikkeling.”

Kris Douma, NBA-voorzitter

Profielen die niet alleen van toepassing zijn op de reguliere opleiding, maar ook op de permanente educatie van accountants. Wat dit concreet betekent voor de invulling van het accountancyonderwijs wordt pas in 2026 duidelijk.

De programma's *Herijking beroepsprofiel* en *Geïntegreerde accountantsopleiding* borduren voort op het vastgestelde beroepsprofiel, het rapport *Stip aan de horizon* en op het CEA-voorstel om geen afzonderlijke eindtermen meer te hanteren voor het theorie- en praktijkgedeelte van de accountantsopleiding. Het project *PE-ondersteuning* richt zich vooral op het beter ondersteunen van NBA-leden bij het voldoen aan hun PE-verplichting.

De rol en governance van de NBA

De NBA richt zich als publiekrechtelijke organisatie primair op de kwaliteit van de werkzaamheden van het individuele lid. Tegelijkertijd rijst de vraag of het vertrouwen van het maatschappelijk verkeer blijvend wordt gediend als de aandacht zich uitsluitend op het individu richt. In dit vraagstuk betreft de NBA ook haar nieuwe bevoegdheid rondom de rapportage van *audit quality indicators*, voortvloeiend uit de Wijzigingswet accountancy-sector, die naar verwachting medio 2026 in werking treedt na verdere uitwerking door het ministerie van Financiën.

Internationaal is met de publicatie van de *International Standards on Quality Management 1* (ISQM 1) meer nadruk gelegd op kwaliteitsverbetering op organisatieniveau. De NBA vertaalde deze standaard in 2024 naar Nederlandse regelgeving en voert deze gefaseerd in: voor oob-vergunninghouders vanaf 2025, voor reguliere vergunninghouders in 2026 en voor alle accountantskantoren per 1 januari 2027. De NBA houdt daarbij nadrukkelijk de vinger aan de pols in hoeverre de implementatiedata haalbaar zijn en biedt ondersteuning waar nodig.

Ook de Kwartiermakers toekomst accountancysector benadrukten in hun eindrapport (2023) dat accountantsorganisaties steeds bepalender zijn voor de kwaliteit van de wettelijke controle. Dit rechtvaardigt wellicht een bredere focus op kwaliteitsbevordering binnen organisaties. De minister van Financiën heeft in reactie hierop aangekondigd te onderzoeken of het huidige stelsel van beroepsreglementering voldoende kwaliteit waarborgt. De NBA is hierover in overleg met het ministerie; uitvoering van dit onderzoek wordt in 2026 verwacht.

Pas na de uitkomsten van dat onderzoek - en met inachtneming van internationale ontwikkelingen - komt de vraag aan de orde hoe dit structureel te verankeren in de NBA-governance. Tot die tijd blijft kwaliteitsverbetering binnen kantoren vorm krijgen via bestaande samenwerkingsverbanden, zoals de Stuurgroep Publiek Belang, het Platform Reguliere Vergunninghouders en het Platform MKB. De NBA draagt (pro-)actief bij om deze initiatieven levend te houden en waar nodig te evalueren.

Een andere vraag is in hoeverre in de huidige NBA-governance de balans tussen een publiekrechtelijke organisatie en een democratische vereniging optimaal is. De huidige governance-structuur bestaat uit een ledenvergadering, gekozen bestuur en een directie/bureau; vastgelegd in de wet. Wellicht zijn er alternatieve modellen die meer recht doen aan het hybride karakter van de NBA. De NBA verkent de mogelijkheden hiertoe.

Programma's en projecten

Om de doelen geformuleerd voor de strategische thema's te behalen, heeft het NBA-bestuur programma's voor de middellange termijn vastgesteld, met daaraan gekoppeld verschillende projecten. Deze programma's en projecten vertalen de koers naar concrete acties en meetbare resultaten in 2026.

Cultuur, ethiek en gedrag

Cultuur, ethiek en gedrag (ECG) zijn cruciaal voor de kwaliteit, relevantie en aantrekkelijkheid van het accountantsberoep. Oorzakenanalyses tonen aan dat taakopvatting, leiderschap en samenwerking bepalend zijn voor wat er goed en fout gaat. Regelmatig reflecteren en bijsturen is noodzakelijk om hechte, gemotiveerde en met plezier samenwerkende teams te vormen. Daarom startte de Stuurgroep Publiek Belang in 2023 het programma Beroepscultuur om ervoor te zorgen dat accountants elkaar scherp houden en van elkaar blijven leren.

Het programma gaf - in eerste instantie binnen het Wta-domein - richting aan de ontwikkeling van cultuur, ethiek en gedrag, met als belangrijkste accenten:

- het verdiepen van de rolopvatting; hoe geven we als beroep invulling aan de gewenste maatschappelijke verantwoordelijkheid; en
- het creëren van de juiste randvoorwaarden bij het individu en in de organisatie: hoe zorgen we als beroep voor meer focus op kwaliteit en op een ondersteunende omgeving.

Insteek van het programma was dat accountantsorganisaties begrijpen wat nodig is voor een kwaliteitsbevorderende cultuur en zichtbaar bijdragen aan de verbetering ervan. In de NBA-videoseries *Getekend* en *Gedreven* vertellen ervaren accountants over hoe zij onverwachte uitdagingen het hoofd boden en welke lessen ze daaruit trokken.

Inbedden in reguliere activiteiten

Vanaf 2026 wordt het programma ECG verbreed en structureel ingebed binnen de beroepsorganisatie. Het programma richt zich nadrukkelijk op alle accountants en op de vraag hoe zij in uiteenlopende praktijksituaties professioneel en onafhankelijk blijven handelen. Hoe houd je in de samenstellpraktijk je rug recht als een ondernemer privé-uitgaven "op de zaak" wil zetten? En hoe reageer je als internal auditor of accountant in business op druk om kwartaalcijfers te verfraaien?

Daarnaast wil de NBA het programma in 2026 op twee manieren verder integreren: extern (binnen het beroep) en intern (binnen de NBA). Extern willen we het inspireren van leden (ronde tafels, video's, uitleg en tools) sterker verbinden met activiteiten en juiste randvoorwaarden bij kantoren en de verandering meten via de *audit quality indicator Cultuur*. Intern betreft het vooral het beter op elkaar afstemmen en gezamenlijk aanpakken van nu nog verschillende initiatieven waar rolopvatting en gedrag een belangrijke rol spelen. Denk aan initiatieven rond: fraude, behoud young profs, het moreel besluitvormingsmodel, diversiteit en inclusie en het beroepsprofiel - *DNA van de accountant* - in het bijzonder de competentie: *onderzoekende geest*.

Dit houdt concreet in dat we in 2026 het gesprek voortzetten tussen bestuurders van kantoren, Novaa, SRA en toezichthouders over bijvoorbeeld leren van toezicht, wederzijdse verwachtingen en communicatie en diversiteit en inclusie. Daarnaast organiseren we bijeenkomsten met de koplopers¹ binnen kantoren om van te leren en om het ontwikkelthema *DNA van de accountant* verder te laden.

Duurzaamheid

De Europese regelgeving rond duurzaamheidsverslaggeving blijft zich ontwikkelen. Met de *Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)* is de reikwijdte van duurzaamheidsinformatie aanvankelijk uitgebreid. Maar deze wordt naar alle waarschijnlijkheid ook weer fors ingeperkt. Accountants spelen een centrale rol bij de implementatie. Binnen organisaties worden de kansen en risico's van verduurzaming verkend en nieuwe rapportagelijnen opgezet. Een aantal organisaties vraagt daarbij advies of assurance van accountantskantoren.

Het is voor bedrijven en accountants belangrijk om de veranderingen van de regelgeving en de gevolgen daarvan voor de eigen werkzaamheden en het accountantsberoep goed te doorgronden. De NBA zal in 2026 blijven zorgen voor heldere voorlichting als kompas voor de meest recente wijzigingen.

Doelstellingen NBA-beleidsvisie duurzaamheid 2025-2027

- Leden ondersteunen bij het opzetten, benutten, samenstellen en beoordelen/controleren van (verplichte of vrijwillige) duurzaamheidsverslaggeving.
- Versterken van de kwaliteit van ESG-assurance, door toereikende beroepsreglementering in combinatie met leren van elkaar in een groeiproces voor het accountantsberoep.
- Met stakeholders dialoog voeren over de rol en toegevoegde waarde van de accountant met betrekking tot (de betrouwbaarheid van) duurzaamheidsinformatie.

¹ Koplopers zijn professionals op het gebied van cultuur en gedrag binnen kantoren en organisaties.

We dragen allemaal verantwoordelijkheid voor de volgende generaties: onze kinderen en kleinkinderen. Zij verdienen een leefbare en gezonde wereld. Vanwege die verantwoordelijkheid moeten we allemaal bijdragen aan duurzaamheid. In ons persoonlijke leven, maar ook als organisatie, ook als mkb-ondernemer.”

Carla van der Weerdt, NBA-bestuurslid

Effect Omnibusvoorstellen en assurance

In 2025 zijn de Omnibusvoorstellen aangenomen door het Europees parlement, waarmee de invoering van de CSRD en de bijbehorende Europese standaarden (ESRS) zijn aangepast. Een deel van de grote ondernemingen krijgt hierdoor meer tijd om zich voor te bereiden. Deze gefaseerde invoering biedt de beroepsgroep de mogelijkheid om te leren van de eerste duurzaamheidsverslagen over verslagjaar 2024 en 2025, opgesteld door organisaties van openbaar belang (oob's) en van de assurance hierbij. De NBA verzamelt en deelt deze ervaringen met leden om de kwaliteit van toekomstige verslagen en assurance-opdrachten verder te versterken.

Naast het delen van ervaringen vertaalt de NBA in 2026 de nieuwe internationale assurance-standaard voor duurzaamheidsinformatie (ISSA 5000) van de IAASB. Daarbij bepaalt de NBA ook hoe deze standaard het best kan worden toegepast binnen de Nederlandse beroepspraktijk. Omdat de kwaliteit van de CSRD-assurance mede afhankelijk is van de kwaliteit van de professionele ontwikkeling van accountants, loopt ook het PE-programma voor CSRD dat de NBA in 2023-2025 heeft vormgegeven door in 2026.

VSME: vrijwillige duurzaamheidsrapportage in het mkb

In 2025 publiceerde de Europese Commissie een aanbeveling voor de introductie van de Voluntary Standard for SMEs (VSME), een vrijwillige standaard die mkb-bedrijven helpt bij het rapporteren over duurzaamheid. Deze standaard maakt het eenvoudiger om op verzoek van klanten of financiers gegevens te delen over bijvoorbeeld CO₂-uitstoot of maatschappelijke impact. De Europese Commissie beveelt aan dat grote ondernemingen hun informatieverzoeken aan mkb-bedrijven baseren op deze standaard, om onnodige administratieve lasten te voorkomen. Voor mkb-accountants biedt dit nieuwe kansen. Zij kunnen mkb-ondernemers adviseren over duurzaamheidsinformatie, financiering en strategische keuzes. De NBA ondersteunt hen hierbij met voorlichting, de NBA-toolkit mkb en verdere ontwikkeling van het PE-programma *Duurzaamheid*. Zowel mkb-accountants als accountants in business zijn daardoor beter in staat het gesprek te voeren over financiële risico's en kansen.

Contact met nieuwe stakeholders

Gebruikers van duurzaamheidsinformatie en bijbehorende assurance-verklaring zijn voor een deel nieuw voor het accountantsberoep. Denk aan: milieu- en mensenrechten-organisaties. De NBA zet het in 2025 gestarte gesprek met hen voort om beter zicht te hebben op de informatiebehoefte van deze gebruikers en hoe assurance hieraan kan bijdragen.

Fraude

Om de bewustwording voor en de rol van accountants bij het detecteren en adresseren van fraude te versterken kent de NBA een specifiek programma gericht op fraude. Aanvankelijk lag hierbij de focus vooral op analyse en (uitleg van) regelgeving gericht op de wettelijke controle. Met bekende voorbeelden als de invoering van de fraude-rapporteringsverplichting in Standaard 700 en Handreiking 1153 *Frauderisicoanalyse* als follow up op de AFM-rapportage over tekortkomingen in de frauderisicoanalyse. Vanaf 2026 verlegt de NBA haar focus en richt zij haar plannen op gedragsverandering, verbreding van het programma naar alle accountants en naar samenwerking met andere actoren binnen de fraudeketen. Insteek is dat iedere accountant scherp is op het risico van fraude, corruptie, witwassen en sanctiewetgeving en daar naar handelt.

Aanpassing Controlestandaard 240

De internationale accountantsorganisatie IFAC publiceerde in juli 2025 de gewijzigde ISA 240 *Fraud*. De NBA zet deze standaard in 2026 om naar een Nederlandse standaard. Daarbij kijkt de NBA ook of aanvullende nationale bepalingen nodig zijn. De evaluatie van de frauderapporteringsverplichting uit Standaard 700 kan aanleiding zijn voor aanvullingen in Standaard 240. De NBA zal verder nagaan wat de impact is van de nieuwe Standaard 240 voor bestaande NBA-handreikingen.

AMLR uitwerking en implementatie in Nederland

Vanaf 10 juli 2027 treedt de Antiwitwasverordening oftewel de *Anti-Money Laundering Regulation* (AMLR) in werking. Deze verordening heeft ook in Nederland gevolgen en maakt onderdeel uit van een groter pakket aan Europese witwaswetgeving. Naast wetgeving wordt ook een Europese toezichthouder in het leven geroepen. De verordening kent ook een deel sanctiewetgeving die invloed heeft op de Nederlandse situatie.

De NBA sorteert in 2026 alvast voor op de invoering van de regelgeving door:

- Handreiking 1124 *Richtsnoeren Wwft* te herzien (verwerken effecten van de AMLR);
- de poortwachtersrol voor accountants vanuit de sanctiewetgeving te verkennen en nader uit te werken;
- periodiek ketenoverleg te voeren met ministeries, BFT, FIU-NL en andere opsporingsinstellingen.

Bewustwording frauderisico's

De NBA heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in handreikingen om regelgeving rond de frauderisicoanalyse te verduidelijken. Uit onderzoeken van de AFM blijkt echter dat de toepassing daarvan in de praktijk nog onvoldoende is. In 2026 zet de NBA daarom extra in op bewustwording en versterking van de professionele praktijk. De focus ligt daarbij op:

- de maatschappelijke rol van de accountant bij fraudedetectie en poortwachtersfunctie;
- het adequaat handelen bij signalen van fraude, corruptie en witwassen;
- het stimuleren en van elkaar leren om risicobewuster te werk te gaan;
- het versterken van de kwaliteit van frauderisicoanalyses en controles in lijn met de standaarden; en
- het delen van praktijkervaringen en leren van bevindingen van toezichthouders.

Om het risicobewustzijn en de kwaliteit van frauderisicoanalyses verder te versterken, voert de NBA in 2026 een aantal gerichte activiteiten uit, zoals:

- het vertalen van inzichten van de AFM, SRA en zogeheten koplopers² naar praktische handvatten voor risicobewust gedrag en gezamenlijke acties met de AFM en de SRA;
- het organiseren van themabijeenkomsten - zelfstandig of in samenwerking met bijvoorbeeld FIU-NL en FIOD - over: corruptie; witwassen en overige integriteitsrisico's;
- het publiceren van een praktische uitwerking over omgaan met fraude in de samenstellpraktijk;
- het organiseren van PE-activiteiten samen met serviceorganisaties;
- kennisoverdrachtsessies: over AMLR en sanctiewetgeving.

Mkb-accountant als betrouwbaar samensteller en adviseur

Mkb-accountants zijn goed opgeleide professionals met brede financiële kennis en met een sterke betrokkenheid bij hun klanten. Veel mkb-accountants zijn zelf ondernemer en herkennen de dynamiek en uitdagingen van het midden- en kleinbedrijf. Daarbij combineren zij vaktechnische deskundigheid met praktische ervaring en een scherp gevoel voor wat ondernemers nodig hebben. Als *trusted advisors* voegen zij betrouwbaarheid op maat toe, voor de mkb-ondernemer en voor stakeholders. De mkb-accountant vervult daarmee een herkenbare en volwaardige positie binnen het accountantsberoep. Binnen de NBA richt de Commissie MKB zich specifiek op mkb-accountants.

De mkb-accountants vormen een belangrijk deel van het ledenbestand van de NBA: van de 1.750 kantoren in Nederland hebben er ongeveer 1.500 niet meer dan vijf accountants, waarvan 850 met één accountant, al dan niet met personeel.

² Dit zijn koplopers op het terrein van fraude(risicoanalyse).

Meerwaarde NBA-lidmaatschap

De NBA wil bereiken dat mkb-accountants een duidelijke meerwaarde ervaren van hun NBA-lidmaatschap door in te spelen op hun specifieke behoeften. Daarnaast streeft de NBA naar een sterkere vertegenwoordiging van mkb-accountants binnen de NBA door actieve deelname aan NBA-gremia aan te moedigen. De activiteiten voor 2026 moeten uiteindelijk bijdragen aan betere ondersteuning, zichtbaarheid en participatie van mkb-accountants.

Overzicht accountantsproducten

Eind 2025 publiceert de NBA op haar website een overzicht van accountantsproducten met daaraan gekoppeld het type accountant die de verschillende producten mogen afgeven. In 2026 gaat de NBA hierover in gesprek met gebruikers en opdrachtgevers met als doel dat zij bewuster kiezen voor passende producten bij de omvang en aard van hun organisatie en niet automatisch grijpen naar de controleverklaring als het gaat om accountantsinzet.

Ondersteuning bij implementatie NVKM, SKM

De implementatie van de *Nadere voorschriften kwaliteitsmanagement* (NVKM) en daaraan gekoppelde *Standaarden Kwaliteitsmanagement* (SKM) hebben naar verwachting grote impact op mkb-accountantskantoren. Dit geldt vooral voor kantoren die op dit moment onder het verlicht regime van de *Nadere voorschriften kwaliteitssystemen* (NVKS) vallen. Om kantoren zo goed mogelijk te ondersteunen bij deze overgang, ontwikkelt de NBA praktische hulpmiddelen organiseert zij een webinar en geeft zij uitleg bij afdelings- en regiobijeenkomsten.

Aanjagen wijziging definitie van 'accountant' zoals opgenomen in de Algemene wet bestuursrecht

In juli 2025 heeft het NBA-bestuur aan de minister van Justitie en Veiligheid voorgesteld om de definitie van 'accountant' in de Algemene wet bestuursrecht te wijzigen. Insteek was dat hierdoor een grotere groep accountants in de toekomst verklaringen of mededelingen kunnen afgeven bij de toepassing van subsidie- of bekostigingsregelingen vanuit de overheid. De aanpassing is nog niet doorgevoerd en de NBA blijft zich hard maken om deze wijziging alsnog definitief te krijgen.

Toepassing AI

De ontwikkeling van kunstmatige intelligentie (AI) en het tempo waarin dat gaat zal het werk van accountants ingrijpend veranderen. AI-toepassingen maken het mogelijk grote hoeveelheden data sneller te analyseren, patronen te herkennen en risico's vroegtijdig te signaleren. De eerste inschattingen zijn dat de accountant (in business) daarmee zijn werkzaamheden efficiënter kan uitvoeren. Ook in het werk van internal auditors en binnen de controlepraktijk helpt AI bijvoorbeeld bij het herkennen van afwijkingen in transactiestromen en het analyseren van (niet-)financiële informatie. In de adviespraktijk biedt AI kansen voor bijvoorbeeld datagedreven bedrijfsadvies.

Tegelijkertijd vraagt het gebruik van AI om een kritische en ethisch bewuste toepassing. De accountant blijft immers verantwoordelijk voor het opstellen van correcte rapportages en voor het trekken van conclusies. De inzet van AI kan nooit de eigen oordeelsvorming zomaar vervangen en een accountant zal worden gevraagd hoe conclusies tot stand zijn gekomen en of deze betrouwbaar zijn.

Nieuwe rollen

AI verandert ook de rol van de accountant in de samenleving. Naast controleur en adviseur krijgt de accountant mogelijk ook een rol als *factchecker* in de digitale informatiestroom. Vertrouwen toevoegen blijft de kern van het beroep, terwijl de bron en aard van informatie veranderen: van financiële data naar algoritmisch gegenereerde uitkomsten. Dat vereist een versterkte aandacht voor objectiviteit en professionele scepsis.

Ook accountants in business hebben een rol bij het beoordelen van algoritmes en de betrouwbaarheid van AI-gestuurde systemen. Vooral wanneer deze impact hebben op financiële verantwoording of besluitvorming. Ook hier gelden de grenzen van de VGBA: accountants mogen alleen werkzaamheden uitvoeren die zij voldoende begrijpen en waarvoor zij de nodige deskundigheid bezitten.

Verkenning en normering

In 2026 verkent de NBA met het programma *AI* de snelle ontwikkelingen rond kunstmatige intelligentie en wat dit betekent voor het accountantsberoep. Het programma voor 2026 biedt ruimte voor ethische reflectie, bijscholing via PE-ontwikkelthema's, inzet van nieuwe technologieën en uitwisseling van praktijktoepassingen. Activiteiten die in dit kader worden opgezet zijn onder meer:

- het ontwikkelen van een visie op de rol van verslaggeving en assurance binnen het nieuwe informatie-ecosysteem;
- het ontwikkelen van (ethische) standaarden voor gebruik van AI en aanverwante technologie;
- het opstellen van een visie over de rol van de accountant in business bij de inzet van AI in organisaties;
- het ontwikkelen van use cases en best practices voor AI-gebruik in audits; en
- het bevorderen van kennisdeling over AI-toepassingen en het uitwisselen van praktijkvoorbeelden via netwerkbijeenkomsten en NBA-media.

Door collectief te investeren in kennisdeling, normontwikkeling en praktische toepassingen blijft de sector bij. Ook waarborgt dit dat alle leden toegang hebben tot actuele kennis en ethische kaders over AI en data. Zo blijven accountants van blijvende waarde voor ondernemers, overheid en samenleving.

Staat van de sector

Het accountantsberoep staat midden in de samenleving en vervult een cruciale rol in het versterken van vertrouwen. Maar kunnen we de maatschappelijke waarde van ons beroep ook staven met cijfers en feiten? Als we structureel met een compleet en feitelijk beeld kunnen aantonen waar de sector (voor) staat en hoe groot de bijdrage is, levert dat waardevolle informatie op die het accountantsberoep steviger positioneert.

Met het project *Staat van de Sector* wil de NBA de impact van het werk van accountants op de samenleving onderbouwen met betrouwbare data: niet fragmentarisch en reactief zoals nu, maar structureel en toegankelijk. Zo laten we zien wat het beroep positief bijdraagt – aan economie, duurzaamheid, governance en maatschappelijke stabiliteit. Het programma draagt daarmee niet alleen bij aan transparantie en trots, maar ook aan een sterker fundament voor dialoog met leden, stakeholders, media en samenleving. De *audit quality indicators* voortvloeiend uit de nog in te voeren Wijzigingswet accountancy-sector neemt de NBA ook in deze rapportage mee.

Als we als accountants voor iedereen zichtbaar maken wat we toevoegen aan economie, duurzaamheid en governance, winnen we aan geloofwaardigheid. De *audit quality indicators* laten zien wat kwaliteit in de praktijk betekent en hoe het beroep voortdurend werkt aan verbetering, transparantie en vertrouwen.”

Bianca de Jong-Muhren, NBA-bestuurslid

Stap voor stap naar een compleet beeld

Een compleet beeld van de sector ontstaat niet van vandaag op morgen. In 2026 inventariseert de NBA eerst welke data nodig zijn en brengt zij in kaart welke data en bronnen intern en extern beschikbaar zijn. Vervolgens bereiden we een eerste rapportage voor die de komende jaren steeds verder wordt aangevuld.

Regelverbetering

In 2024 voegde de NBA het programma *Regelverbetering* toe aan de programma's. Aanleiding hiervoor was de ledenenquête die inzicht gaf in de ervaren regeldruk en de specifieke regels die accountants als onnodig belastend beschouwen.

Het programma is bedoeld om aandacht te vragen voor het aspect regeldruk en de communicatie hierover. Dit betreft enerzijds projecten die de NBA zelf beheert, zoals de eigen regelgeving, de uitleg ervan in NBA-handreikingen en de interpretatie ervan via het toezicht. Anderzijds zijn het trajecten waarin de NBA samen optrekt met stakeholders om invloed uit te oefenen op wet- en regelgeving van de overheid, zoals verschillende subsidieregelingen.

Dergelijke projecten kennen een lange doorlooptijd, mede door de benodigde afstemming met beleidsmakers en toezichthouders. Het voortzetten van deze inzet is belangrijk, omdat regelverbetering direct bijdraagt aan de aantrekkelijkheid van het beroep en het behoud van accountants binnen de auditpraktijk.

De NBA wil met dit programma de (ervaren) regeldruk verminderen door regels waar mogelijk te vereenvoudigen, te verduidelijken en toe te lichten of af te schaffen. Na een paar jaar houden we het programma opnieuw tegen het licht om te zien waar we dan staan.

NBA-activiteiten die in 2026 worden opgepakt of voortgezet om het doel te bereiken zijn onder meer:

- het kritisch (blijven) toetsen van nieuwe en bestaande NBA-handreikingen op leesbaarheid, relevantie en noodzaak;
- het verbeteren van de toegankelijkheid van regelgeving via heldere toelichtingen;
- het voeren van overleg met stakeholders over (overheids)regelgeving;
- het gezamenlijk optreden met andere beroeps- en brancheorganisaties bij consultaties.

Proportionaliteit

Proportionaliteit van regelgeving is een terugkerend aspect. Dat geldt voor het opstellen van eigen regelgeving (NV COS), maar ook voor de regelgeving van derden zoals bij subsidieverklaringen. Binnen de NBA houden verschillende gremia zich hiermee bezig, waaronder de Commissie MKB die bij nieuwe NBA-regelgeving een mkb-toets uitvoert. Om ervoor te waken dat derden te snel naar het middel accountantscontrole grijpen terwijl dat niet altijd nodig is, beoordeelt de werkgroep Controleprotocollen (COPRO) de uitvoerbaarheid van controleprotocollen van (overheids)regelingen en gaat daarover het gesprek aan. Ook het *overzicht accountantsproducten* helpt hierbij.

Herijking beroepsprofiel

De herijking van het beroepsprofiel maakt deel uit van de strategische koers van de NBA en is sinds 2024 uitgewerkt in een meerjarig programma. Doel is de studeerbaarheid van de opleiding te verbeteren, de aantrekkelijkheid van het beroep te vergroten en de toekomstbestendigheid te waarborgen. Daarbij moet het nieuwe beroepsprofiel aansluiten bij de veranderende rol van de accountant, uitvoerbaar zijn binnen de theorie- en praktijkopleidingen en bijdragen aan permanente vakbekwaamheid.

In 2025 werkte een kernteam, met input van experts en stakeholders, aan de contouren van het nieuwe beroepsprofiel. Na consultatie van de leden is fase 1 afgerond met de vaststelling van de *Verordening op de beroepsprofielen 2025* door de ledenvergadering in juni 2025.

In 2026 start fase 2 van het programma *Herijking beroepsprofiel*. Deze fase bestaat uit onderwerpen waarvoor wetswijzigingen nodig zijn. Dit zijn onderwerpen uit het rapport *Stip aan de horizon* of het advies van de Expertgroep Educatie en onderwerpen die tijdens de consultaties in fase 1 naar voren zijn gekomen. Denk aan onderscheid opleidings- en beroepstitel en specialisaties (naast de wettelijk bepaalde specialisatie van *CSRD-assurance*), wenselijkheid aanpassing van de beroepstitels en aanvullende oplossingen om de (zij-)instroom te verbreden of de uitstroom te verminderen.

Eerst krijgt een nog aan te stellen ‘verkenner’ opdracht om eerdergenoemde onderwerpen verder uit te werken in breed gedragen conclusies, inclusief uitwerking van wat er voor nodig is om die conclusies te implementeren/realiseren. De eindrapportage vormt vervolgens het vertrekpunt voor de verdere implementatie in het vervolgtraject.

Geïntegreerde accountantsopleiding

De Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) is verantwoordelijk voor de eindtermen, waarop de theoretische en de praktijkopleiding moeten aansluiten. Eind 2026 worden de herziene eindtermen verwacht. In het in 2025 geconsulteerde raamwerk stelt de CEA voor om geen afzonderlijke eindtermen meer te hanteren voor theorie en praktijk. Dit vraagt om een nauwere verweving van beide onderdelen.

De afgelopen jaren startten enkele onderwijsinstellingen en stagebureaus experimenten waarbij theorie- en praktijkopleiding beter op elkaar zijn afgestemd en waar mogelijk geïntegreerd. De NBA brengt de ontwikkelingen rond de eindtermen en de experimenten samen in het programma *Geïntegreerde accountantsopleiding*. Met dit programma streeft de NBA binnen de bestaande structuren naar een aantrekkelijke, studeerbare, toekomstbestendige en kwalitatief hoogwaardige opleiding, met meer instroom en minder uitstroom.

Het programma start met het ontwikkelen van een samenwerkings- en regiestructuur in 2026 en het verkennen van de onderwijskundige uitgangspunten voor de integratie. Als verantwoordelijke voor de praktijkopleiding, de PE en het beroepsprofiel neemt de NBA daartoe het initiatief. Dit moet leiden tot een breed gedragen samenwerking met alle sleutelpartijen (opleiders, stagebureaus, kantoren, CEA, RPO), met als insteek duidelijkheid over ieders rol en verantwoordelijkheid ten aanzien van de toekomstige beroepsopleiding.

Daarna kan vanaf 2027 de doorontwikkeling van de beroepsopleiding worden opgepakt. Dit betreft niet alleen de uitwerking van een geïntegreerde beroepsopleiding op basis van de nieuwe eindtermen en het beroepsprofiel, maar ook de toetsing, examinering en de kwaliteitsborging in het nieuwe stelsel. Ook de evaluaties van de experimenten met onderwijsvernieuwing binnen kantoren en organisaties - integratie theoretische, praktijkopleiding en HR - worden hierin meegenomen.

PE-ondersteuning

Sinds 2021 werkt het accountantsberoep met een op output gericht systeem voor permanente educatie (PE). Accountants stellen jaarlijks een eigen PE-portfolio op, waarmee zij hun leertraject vormgeven in lijn met hun praktijk, doelen en omstandigheden. Dit sluit aan bij de NBA-visie op leren en toetsen (2025), die inzet op vakbekwaamheid, eigen regie en een professionele cultuur waarin een leven lang leren vanzelfsprekend is.

Als onderdeel van het bredere programma PE, startte de NBA in 2024 met de evaluatie van het PE-systeem en verzamelde ideeën voor verbetering. Deze inzichten vormden de basis voor de doorontwikkeling in 2025, gericht op een robuust, efficiënt en wendbaar systeem dat de vakbekwaamheid van accountants blijvend bevordert en borgt. Met het definitief vaststellen van het aangepaste PE-beleid eind 2025 is het project *PE-inrichting* voltooid en daarmee het programma *PE-evaluatie* afgerond.

De discussie over het beroepsprofiel heeft laten zien hoezeer dit thema leeft onder onze leden. Dat is bijzonder waardevol: het laat zien dat accountants passie hebben voor en betrokken zijn bij de toekomst van hun beroep. In het vervolgtraject willen we die energie vasthouden en de verbinding versterken. Samen werken aan een beroepsprofiel dat aantrekkelijk is voor nieuw talent, past bij de tijd én bij onze beroepspraktijk."

Evelyn Vinke-Smits, NBA-bestuurslid

Vanaf 1 januari 2026 volgt de volgende stap met het in werking treden van de *Nadere voorschriften permanente educatie 2026*, waarin het aangepaste PE-beleid is vastgelegd. Met het project *PE-ondersteuning* zet de NBA het komend jaar in op betere ondersteuning van de leden bij hun leer- en ontwikkeltraject. Ook neemt de NBA in het project nog een aantal elementen uit het project *PE-inrichting* mee.

Stimuleren, steunen en sturen

Om accountants te stimuleren en te helpen bij het voldoen aan hun PE-verplichting, zorgt de NBA ervoor dat vanaf 2026:

- de eisen aan het PE-portfolio en over de beoordeling ervan door de NBA helder zijn;
- per werkveld de ontwikkelthema's 2026-2028 zijn ingevuld die leden richting geven bij het kiezen van leeractiviteiten en duidelijk maken welke kennis en vaardigheden belangrijk zijn;

- ontwikkelingsgerichte toetsen (zelfassessment en nulmeting) op specifieke onderwerpen beschikbaar komen die accountants helpen bij hun kennisontwikkeling;
- leden via workshops, instructievideo's en een nieuw portfolioformat leren hoe ze kunnen reflecteren op hun leeractiviteiten en invulling kunnen geven aan hun PE-portfolio.

Deze instrumenten worden ontwikkeld en komen gefaseerd beschikbaar in 2026. Uiteraard staat de PE-helppdesk ook in 2026 klaar om vragen te beantwoorden.

PE-verplichting niet vrijblijvend

De NBA bewaakt de naleving van de PE-verplichting via een zorgvuldig ingericht systeem. Jaarlijks beoordeelt de NBA steekproefsgewijs PE-portfolio's. Accountants met een onvoldoende (voldoet niet) beoordeling krijgen de gelegenheid tot verbetering. Steekproeven vinden in principe willekeurig plaats, maar kunnen risicogericht worden uitgevoerd als daar volgens het bestuur aanleiding toe is. Daarnaast kan de NBA verplichte onderwerpen of kennistoetsen inzetten bij specifieke aanleidingen, zoals AFM-bevindingen of nieuwe beroepsontwikkelingen, mochten andere maatregelen niet voldoende doeltreffend zijn geweest. Als de NBA een kennistoets inzet, wordt deze onder passende toetscondities afgenomen. Als uiterste maatregel blijft een tuchtrechtelijke procedure mogelijk wanneer niet aan de PE-verplichting wordt voldaan.

Kernactiviteiten NBA

De NBA besteedt een aanzienlijk deel van haar budget en inzet van medewerkers aan de uitvoering van haar reguliere en wettelijke taken. Deze kernactiviteiten worden uitgevoerd door diverse afdelingen en beslaan een breed scala aan werkzaamheden. Denk daarbij aan het bevorderen van voldoende instroom in het beroep, het bijhouden van het accountantsregister, het verzorgen van actuele informatie en nieuwsvoorziening en het organiseren van (netwerk)bijeenkomsten. Daarnaast levert de NBA een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de beroepsuitoefening, door ontwikkeling, toetsing en toelichting van regelgeving en door het bemensen van de mkb-helptdesk. Veel van deze activiteiten ontstaan in samenwerking met accountants uit de praktijk. Hieronder zijn de belangrijkste afdelingsplannen voor 2026 samengevat.

Afdeling Beroep en maatschappij

De afdeling Beroep en Maatschappij (B&M) ondersteunt tal van NBA-commissies en -werkgroepen. In sectorcommissies (zorg, onderwijs, mkb, banken, verzekeraars en pensioenfondsen, woningcorporaties en andere) spreken accountants ketenbreed over actuele ontwikkelingen, jaarrekeningvraagstukken en bestuurlijke thema's. Verschillende werkgroepen verdiepen zich in onderwerpen als fraude, continuïteit, duurzaamheid, subsidies, diversiteit en digitalisering. De opgedane kennis wordt via NBA-kanalen en bijeenkomsten gedeeld met de achterban. Zo faciliteert B&M verbinding, kennisdeling en agendering van maatschappelijke thema's die het beroep raken.

Ledengroepen

Als gevolg van het definitief vaststellen van de *Wijzigingswet accountancysector* worden de ledengroepen op korte termijn opgeheven. Hangende de wetswijziging worden de meeste activiteiten van de ledengroepen inmiddels uitgevoerd binnen andere gremia. Daarnaast kunnen specifieke groepen leden (zoals accountants in business en intern accountants) sparren en netwerken binnen vertrouwde platforms of tijdens bijeenkomsten.

NBA helpt

De NBA Helptdesk en de Helpt-webinars bieden leden, vooral in de mkb-praktijk, een laagdrempelige vaktechnische vraagbaak. Leden van kantoren zonder eigen bureau vaktechniek kunnen met vaktechnische vragen zowel telefonisch als digitaal terecht bij de NBA.

Voor 2026 willen we verkennen in hoeverre AI-toepassingen kunnen bijdragen aan de ondersteuning via deze helpdesk. Nu de helpdesk volledig bezet is, overweegt de NBA om de rubriek *Van de helpdesk* op Accountant.nl te herintroduceren.

Actualiseren COMPact tool

De NBA heeft in 2024 COMPact ontwikkeld om kleinere accountantskantoren zonder Wta-vergunning te ondersteunen op het gebied van kwaliteitsbeheersing. Tot nu toe is de tool gebaseerd op de eisen van de NVKS. Met de invoering van de NVKM per 1 januari 2027 verandert het toetsingskader echter ingrijpend, waardoor de huidige takenlijst in COMPact niet langer actueel is.

Tegelijkertijd signaleert de NBA dat het gebruik van COMPact in de praktijk achterblijft. Door de tool inhoudelijk te actualiseren en opnieuw onder de aandacht te brengen, wil de NBA het gebruik ervan stimuleren én mkb-accountants praktisch ondersteunen bij de implementatie van de NVKM.

Diversiteit en inclusie

De NBA blijft in 2026 inzetten op een inclusieve en diverse beroepsgroep als fundament voor kwaliteit, vertrouwen en maatschappelijke relevantie. We houden vast aan evenwichtige vertegenwoordiging binnen de eigen organisatie, commissies en besturen, met concrete doelen voor gender en aandacht voor culturele en andere diversiteitsvormen. Via de Community Diversiteit en Inclusie, evenementen als Internationale Vrouwendag en nieuwe dialogen versterken we bewustwording. Samen met organisaties waar accountants werken realiseren we, op basis van het convenant, meetbare resultaten in instroom en doorstroom van ondervertegenwoordigde groepen.

Nieuwe pensioenregeling

Werkgevers en werknemers en pensioenuitvoerders hebben tot 1 januari 2028 de tijd om over te stappen naar het nieuwe pensioenstelsel. Deze overgang is ingrijpend en externe accountants van pensioenfondsen hebben daarin een specifieke verantwoordelijkheid. De eerste rol betreft de kwaliteit van de deelnemersgegevens, zoals de datakwaliteit. De tweede rol gaat over de controle van de omzetting van het oude naar het nieuwe stelsel.

Met het oog hierop past de NBA in 2026 Handreiking 1144 *Toezicht op pensioenfondsen* aan. Met deze guidance wil de NBA meer duidelijkheid scheppen over de rol van de interne en externe accountant bij de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Dit stemt de NBA af met stakeholders: De Nederlandsche Bank (DNB), het Actuarieel Genootschap en de Pensioenfederatie.

Afdeling Kwaliteit

De NBA staat voor kwaliteit in het beroep. Met duidelijke en toekomstbestendige standaarden zorgen we voor vertrouwen en professionaliteit. De afdeling Kwaliteit geeft hieraan dagelijks vorm: door het opstellen van regels en deze helder uit te leggen, kennis toegankelijk te maken en toezicht te houden op kantoren en afdelingen. Zo blijft kwaliteit niet alleen geborgd, maar ook steeds in ontwikkeling.

Daarnaast begeleidt de afdeling Kwaliteit een groot aantal NBA-commissies, waaronder de regelgevende commissies, de Klachtencommissie en de Raad voor Toezicht.

We begrijpen dat de invoering van de NVKM voor veel kleine kantoren een grote stap is. Daarom ondersteunen we hen met praktische tools, kennisdeling en begeleiding. Zodat ieder kantoor met vertrouwen in de toekomst kan werken aan kwaliteit.”

Mustafa Perkgöz, NBA-bestuurslid

Regelgeving 2026

De afdeling Kwaliteit werkt nauw samen met het College voor beroepsreglementering (CB) aan verschillende projecten uit het CB-jaarplan. In 2026 vertaalt de NBA de internationale standaarden 240, 570 en 5000 naar Nederlandse standaarden. Daarmee sluiten de regels over fraude, continuïteit en assurance bij duurzaamheidsrapportages beter aan bij de nieuwste internationale richtlijnen. Bij deze aanpassingen houdt de NBA ook rekening met de evaluatie van de uitgebreide rapportering over fraude en continuïteit in de controleverklaring. In 2026 rondt de NBA de invoering van de NVKM in de beroepsreglementering af, waarbij er in overleg met de MKB-commissie aandacht zal zijn voor het ontwikkelen van praktische hulpmiddelen om kantoren zo goed mogelijk te ondersteunen bij de overgang. Ook zal zij diverse handreikingen actualiseren op basis van recente ontwikkelingen. Tot slot past de NBA de VGBA en de ViO aan internationale ontwikkelingen in de *Code of Ethics* aan, waaronder de nieuwe bepalingen over duurzaamheid.

Mkb-toets en hulp

De NBA kijkt ook nadrukkelijk naar hoe regels praktisch en werkbaar zijn voor kleinere kantoren (mkb-toets). Waar nodig biedt de NBA ondersteuning met heldere voorbeelden en uitleg. Een voorbeeld is de *NBA-verklaringengenerator*, een online hulpmiddel waarmee accountants eenvoudig de juiste controle- en overige verklaringen kunnen genereren.

De generator helpt bij het kiezen van de juiste verklaring, biedt actuele en juridisch correcte teksten en zorgt zo voor consistentie en tijdsbesparing in de praktijk.

Belanghebbendenorgaan beroepsreglementering

Het Belanghebbendenorgaan beroepsreglementering ziet erop toe dat het CB de afgesproken procedures rond regelgeving volgt en daarbij de belangen van stakeholders goed meeweegt. In het regelgevend proces is hiervoor extra aandacht ingebouwd: met meer overleg en afstemming met belanghebbenden én met transparantie over de gemaakte keuzes.

Toezicht

Na de eerste ontwikkelingsgesprekken bij accountantsafdelingen in 2025 en de daaropvolgende evaluatie, richt de Raad voor Toezicht in 2026 op basis van de geldende regelgeving het toezicht op accountantsafdelingen verder in.

Naast accountantsafdelingen vinden in 2026 ook de toetsingen van accountantskantoren plaats. In het jaarverslag 2024/2025 belicht de raad enkele trends, ontwikkelingen en veelvoorkomende aandachtspunten uit de toetsingen. Een belangrijke trend is de groeiende rol van private equity. De raad volgt deze ontwikkeling nauwgezet en besteedt hieraan aandacht via de monitoringsvragenlijst en toetsingen. Specifieke aandacht gaat hierbij uit naar de invulling van het stemrechtvereiste en of dit conform bestaande regelgeving is ingevuld.

Afdeling Educatie en ontwikkeling

De afdeling Educatie en Ontwikkeling verzorgt de driejarige praktijkopleiding, een wettelijke kerntaak van de NBA. Daarnaast ziet de afdeling toe op de naleving van permanente educatie en ondersteunt zo accountants bij het versterken van hun vakbekwaamheid. Ook levert zij een bijdrage aan de duiding van toekomstige beroepsontwikkelingen en ondersteunt de NBA-faculties bij hun rol in het vertalen daarvan naar de praktijk.

Toezicht op de praktijkopleiding

Naast het ontwikkelen van curricula voert de NBA het toezicht op de praktijkopleiding uit. Hieronder vallen de stagebureaus en aanbieders van onderdelen van de praktijkopleiding. In 2026 vernieuwt de NBA het toezicht op de aanbieders van onderdelen van de praktijkopleiding. De NBA maakt daarbij onderscheid tussen geaccrediteerde onderdelen (zoals referaten) en niet-geaccrediteerde onderdelen (zoals intervisie). De kwaliteit van aanbieders van geaccrediteerde onderdelen is een gedeelde verantwoordelijkheid van zowel het stagebureau als de NBA. Via periodieke controles beoordeelt de NBA het kwaliteitssysteem van de aanbieder. Bij niet-geaccrediteerde onderdelen is het stagebureau zelf volledig verantwoordelijk om aan te tonen dat de kwaliteit van het uitbestede onderdeel is geborgd.

De Raad voor de Praktijkopleiding (RPO) blijft daarnaast sessies organiseren over toezicht en kwaliteit, waarin inzichten en goede voorbeelden worden gedeeld om samen de kwaliteit verder te versterken.

Permanente educatie

Op 1 januari 2026 treden de *Nadere voorschriften permanente educatie 2026* in werking, waarin het aangepaste PE-beleid is verankerd. Onderdeel van dit beleid is het beter ondersteunen van de leden. De afdeling werkt volop mee aan het ontwikkelen van PE-hulpmiddelen en voorbeelduitwerkingen en draagt daarmee bij aan het project *PE-ondersteuning 2026*.

Faculties

De vier faculties (Ethiek, Cultuur en Gedrag; Business & Management; Opstellen, Samenstellen en Verantwoorden en Audit & Assurance) bestaan vier jaar. De afdeling ondersteunt de faculties bij hun signalerende en adviserende taak met betrekking tot de ontwikkeling van het beroep op de (middel)lange termijn. In het najaar 2025 heeft het bestuur de faculties geevalueerd. Het effect daarvan op de faculty-activiteiten werkt de NBA verder uit in 2026.

Afdeling Communicatie

De afdeling Communicatie richt zich op sterke en transparante informatievoorziening voor alle stakeholders, met leden en aspirant-leden van de NBA als eerste doelgroep. Daarnaast willen we in 2026 nadrukkelijk de zichtbaarheid van de maatschappelijke betekenis van het accountantsberoep vergroten. Met dat doel is ook het programma *Staat van de sector* opgezet.

Rond actuele thema's en maatschappelijke vraagstukken neemt de NBA proactief positie in en onderhoudt intensieve contacten met politiek, media en (inter)nationale beroepsorganisaties. Daarmee versterkt de NBA het beeld van de accountant als vertrouwenspersoon van het maatschappelijk verkeer, die bijdraagt aan vertrouwen en een sterk financieel fundament in de samenleving.

Blijven verbinden

In 2026 bouwen we verder aan een organisatie die leden actief betreft bij koers en prioriteiten. De NBA-verenigingsconferentie voorafgaand aan de ledenvergadering is inmiddels een vast onderdeel van de beleidscyclus en fungeert als platform voor dialoog en participatie. Tussentijdse peilingen en onderzoeken leveren waardevolle input. Daarnaast stimuleren we ontmoeting, kennisdeling en debat - binnen de NBA én in de regio's - zodat leden elkaar inspireren en gezamenlijk het beroep versterken.

Een bijzonder accent ligt in 2026 op het meer betrekken van jonge professionals. De NBA versterkt de samenwerking tussen young boards en young pros van NBA, SRA en kantoren en organisaties. Dat willen we bereiken door samen initiatieven te ontplooiën rond maatschappelijk relevante thema's, zodat jonge accountants hun stem kunnen laten horen en actief bijdragen aan de toekomst van het beroep.

Toegankelijke informatie

Ook in 2026 blijft het toegankelijk maken van kennis en informatie een speerpunt. De reeks NBA Helpt-webinars wordt voortgezet met ruimte voor actuele maatschappelijke thema's en altijd in samenwerking met externe stakeholders. Werk aan de website NBA.nl staat nooit stil en in 2026 staan onder andere toegankelijkheid (*Webcontent Accessibility Guidelines*) en waar het mogelijk is ondersteuning of gebruik van AI centraal. Betrouwbare, heldere en toegankelijke vaktechnische informatie voor iedereen blijft daarbij het uitgangspunt.

De kracht van het beroep schuilt onder meer in ontmoeting en kennis delen. Afdelingsvergaderingen en bijeenkomsten in de regio laten zien hoe waardevol het is elkaar op te zoeken en dat geldt ook voor ons. Door als bureau te luisteren, kennis te delen en samen te werken met leden houden we de verbinding levend.”

Greco de Vries, directeur Operations NBA

Arbeidsmarktcampagne

Een toekomstbestendige beroepsgroep vraagt om een sterke instroom van nieuwe accountants. De arbeidsmarktcampagne van de NBA legt de nadruk op de maatschappelijke rol en aantrekkelijkheid van het vak. Samen met ruim 150 leden en trainees als ambassadeurs – afkomstig uit grote én kleine kantoren, bedrijven en overheidsinstellingen – laat de NBA zien dat accountancy veelzijdig, maatschappelijk relevant en toekomstgericht is. Met gastlessen, aanwezigheid op studiebeurzen en online wordt de huidige campagne voortgezet en werkt de NBA aan een vernieuwde campagne voor later in het jaar.

In- en uitstroom beter in beeld

Het beroep staat voor de uitdaging voldoende nieuwe accountants aan te trekken én hen voor de sector te behouden. Daarom onderzoekt de NBA hoe de instroom en uitstroom in het beroep en de opleidingen zich ontwikkelen. We brengen de belangrijkste keuzemomenten en uitstroomfactoren in kaart. De resultaten bieden waardevol communicatiemateriaal voor studenten, werkgevers en maatschappelijke partners.

Directie- en bestuurssecretariaat

Het directie- en bestuurssecretariaat ondersteunt het bestuur, de bestuurscommissies, de directie en het managementteam met de voorbereidingen van vergaderingen en besluitvorming.

Nieuwe voorzitter en voorbereiding beleidsagenda

De bestuurstermijn van de huidige voorzitter, Kris Douma, loopt af per december 2025. De ledenvergadering benoemt dan een nieuwe voorzitter uit het zittende bestuur. Mede met het oog hierop start het bestuur in 2026 met de voorbereidingen van een nieuwe NBA-beleidsagenda voor de komende jaren, waarbij ook de leden input kunnen geven.

Bedrijfsvoering

De afdeling Bedrijfsvoering richt zich op een efficiënt en effectief functionerend bureau, ondersteund door kwalitatief goed personeel. Dit vraagt om sterke voorzieningen op het gebied van HR, facilitaire en ICT-diensten, financiën, ledenadministratie en planning & control. Thema's die actueel zijn en waarop de NBA als beroepsorganisatie acteert richting haar leden, spelen ook een rol als het gaat om de eigen bedrijfsvoering. Denk bijvoorbeeld aan: duurzaamheid, diversiteit en inclusie, risicobewustwording, het nieuwe pensioenstelsel en toepassing AI.

Verdere professionalisering

In 2026 rondt de NBA meerdere eerder in gang gezette trajecten af. Zo wordt de implementatie van het nieuwe ERP-systeem voltooid voor financiën, de ledenadministratie en de praktijkopleiding. Deze implementatie liep enige vertraging op door een latere realisatie van de systeem- en applicatiekoppelingen. Daarnaast wordt de implementatie van het vastgestelde informatiebeveiligingsbeleid afgerond, met blijvende aandacht voor *awareness*. In samenspraak met de OR voeren HRM en Facilitaire Zaken de acties uit zoals opgenomen in het *Plan van Aanpak*, opgesteld naar aanleiding van de vernieuwde RI&E. In 2025 is gewerkt aan de totstandkoming van een herkenbaar, toekomstbestendig en transparant functie- en salarishuis. Het huidige functie- en salarishuis voldoet niet meer omdat de organisatiestructuur in de loop van de tijd is veranderd. Daarnaast is de bestaande systematiek verouderd en niet meer aan te passen. De invoering van het nieuwe functie- en salarishuis is voorzien met ingang van 1 januari 2026. Eind 2026 loopt het pensioencontract van de NBA met de pensioenuitvoerder af. Dit is een natuurlijk moment om de pensioenregeling aan te passen aan de *Wet toekomst pensioenen*.

De afgelopen jaren ingevoerde methodiek voor programma- en projectmanagement ondersteunt de uitvoering en monitoring van de omvangrijke projectportefeuille en biedt een goede basis om het bestuur en stakeholders te informeren. In verband met de verdere ontwikkeling van risicomanagement brengt de NBA haar processen systematisch in kaart en koppelt daar de relevante risico's en beheersmaatregelen aan. De uitwerking startte in Q3 2025 en loopt door tot 2027.

In 2026 verkent de NBA verder hoe AI kan bijdragen aan informatievoorziening en dienstverlening voor leden. Het onlangs vastgestelde AI-beleid vormt het vertrekpunt. Ideeën voor toepassingen of projecten kunnen medewerkers via de veranderboard inbrengen. De klankbordgroep AI deelt kennis en ervaringen over hoe AI het dagelijkse werk slimmer en efficiënter maakt.

In een wereld en samenleving die zoekende is naar een nieuw evenwicht wordt zeker ook aan onze beroepsorganisatie, die midden in de maatschappij en het bedrijfsleven staat, gevraagd mee te bewegen. Op bestaande thema's worden nieuwe accenten gevraagd en actuele ontwikkelingen vragen verkenning op hoe dit als beroepsgroep te integreren. Met de voorbereiding van de beleidsagenda 2027–2030 in 2026 willen we samen met onze leden, de organisaties waar zij werken en onze stakeholders, bouwen aan een toekomst waarin kwaliteit, vertrouwen en maatschappelijke waarde hand in hand gaan. Dat vraagt om een bureau-organisatie die daarvoor geëquipeerd is. Daar hebben we de afgelopen jaren met onze medewerkers in geïnvesteerd en blijven we volop samen aan werken.”

Liane Vlaskamp, algemeen directeur NBA

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Mercuriusplein 3
2132 HA Hoofddorp
Postbus 242
2130 AE Hoofddorp

T 088 4960 301
E nba@nba.nl
I www.nba.nl

